

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20532> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Groothedde, Michel

Title: Een vorstelijke palts te Zutphen ? : macht en prestige op en rond het plein 's-Gravenhof van de Karolingische tijd tot aan de stadsrechtverlening

Issue Date: 2013-02-14

STELLINGEN

1. De Romeinse veldheer Drusus heeft, onbedoeld, de Rijnverbinding van de Gelderse IJssel op zijn geweten.
2. Centra van de aristocratie zijn in de Karolingische en Ottoonse tijd archeologisch slecht zichtbaar en/of moeilijk vindbaar. Zutphen vormt hierop een gunstige uitzondering.
3. De archeologische resten van de Zutphense palts hebben minstens zoveel zeggingskracht als een onvervalst koningsbezoek op schrift. Het zijn beiden primaire bronnen.
4. De vaderlandse geschiedschrijving is sterk gericht op de dynastieke oorsprong van de latere vorstendommen (en huidige provincies). Door deze 'provinciale' benadering is de rol van het rijksgezag in Lotharingen en (tot 1648!) het Duitse Rijk onderschat. Dientengevolge worden de in ons land aanwezige herinneringsplaatsen van het Frankische en Duitse Rijk, getuigenissen van een gezamenlijk Europees verleden, ernstig miskend.
5. De aanleg van de ringwalburg te Zutphen vormde de blauwdruk van de latere stad. Zutphen is daarmee een typisch voorbeeld van een vroege stadsontwikkeling die niet uit een economische of kerkelijke functie voortkwam (zoals Utrecht, Deventer, Tiel, Maastricht, Stavoren), maar vanuit een zuiver aristocratisch machtscentrum (burg/burcht).
6. De slaven (lijfeigenen) in de vroeg- en volmiddeleeuwse samenleving zijn in de archeologie nog altijd dakloos. De vraag of hutkommen (beter: komhutten) bewoond werden, is nog altijd onbeantwoord. Er zijn reconstructies denkbaar waarin prima in een hut gewoond en gewerkt kan worden.
7. Zoölogisch onderzoek is in staat om bezoek van rondreizende hoven aan te tonen. In het algemeen geven zoölogische resten in gesloten vondstcomplexen een bruikbaar en betrouwbaarder beeld van de status en leefgewoonten van de consumenten dan de vondstgroep 'keramiek'. Dit geldt ook voor laat- en postmiddeleeuwse vondstcomplexen, zoals beerputten.
8. Archeologen en historici maken te weinig gebruik van elkaars bronnen en daarmee blijft de grote sprong voorwaarts in de kenniswinst over de vroege en volle middeleeuwen uit. De 'Malta'-archeologie maakt de situatie er bepaald niet rooskleuriger op.
9. Het niet betrekken van de bouwhistorische discipline binnen de implementatie van 'Malta' in de Nederlandse wetgeving (wamz) is een gemiste kans. De waardevolle integratie van archeologisch en bouwhistorisch onderzoek ontbreekt daardoor in de praktijk.
10. De mogelijkheid dat Ludwig van Beethoven in augustus 1772 te Zutphen is geboren mag niet worden afgedaan als flauwekul.
11. De negende symfonie in d kleine terts van Anton Bruckner (1824-1896) hoort uitgevoerd te worden in zijn vierdelige opzet met de (gereconstrueerde) finale, zoals de meester het voor ogen had. De reconstructie van de reeds voor meer dan 90% door Bruckner gecomponeerde finale is geen 'Spielerei' maar een serieus wetenschappelijk onderzoeksdebat om tot de kern van het gedachtegoed van Bruckners zwanenzang *an dem lieben Gott* te komen.

Michel Groothedde.

Een vorstelijke palts te Zutphen?

Macht en prestige op en rond het plein 's-Gravenhof van de Karolingische tijd tot aan de stadsrechtverlening.

Leiden, 14 februari 2013, klokke 13.45 uur.